

datum advies: 13 april 2012

De Klachtcommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtcommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. R.J.M.M. de Bont, advocaat te Waalre,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: angeklaagde,
wereldheer van het bisdom 's-Hertogenbosch,
bijgestaan door mr. E.C.M. Wagemakers, advocaat te Breda.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtcommissie ontvangen op 14 oktober 2011. Op 10 november 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. Wagemakers, voornoemd.

Op 19 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtcommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtcommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, [naam] en een van zijn dochters, [naam]. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. De Bont voornoemd.

Naast angeklaagde is tevens mr. E.C.M. Wagemakers, verschenen, alsmede zijn schoonzus, [naam] en een kennis, [naam].

2. De klacht

2.1. Klager zat in zijn jeugd bij de '[sportclub]' te [plaats], later [naam] genoemd. Angeklaagde was hiervan geestelijk adviseur. Op 1 januari 1967 kreeg klager een ernstig ongeval, waarbij hij een schedelbasisfractuur opliep en waarna hij gedurende vier weken in coma lag. In de zomer van 1967 was klager herstellende van dit ongeval. Zo moest hij weer leren lopen en praten. Klager werd door zijn toenmalige verloofde uitgenodigd om een paar dagen naar [plaats] te komen, alwaar zij kokkin voor de zeeverkeners was. Op de dag dat klager daar aankwam, werd hij door angeklaagde meegelokt om naar een verder gelegen eiland te gaan. Al zwenmend en wadend door het water kwamen zij daar aan. Op het eilandje ging klager op zijn rug in het gras liggen, omdat hij moe was van de overstreek door het water.

Aangeklaagde stelde aan klager voor om een potje te gaan worstelen, maar klager ging hier niet op in. Klager voelde toen hoe aangeklaagde zich op hem wierp. Klager voelde het stijve geslachtsdeel van aangeklaagde tegen zijn eigen genitaliën. Aangeklaagde begon tegen klager aan te rijden en kwam, aldus klager, klaar. Op enig moment wist klager zich onder aangeklaagde uit te vechten en is direct terug gegaan naar het vaste land. Daar aangekomen vertelde klager aan zijn verloofde wat zich op het eiland had afgespeeld, waarop zij reageerde met de woorden 'ach, laat hem toch'. Naderhand heeft klager ook zijn moeder ingelicht. Zij begreep klager, maar wist niet wat ze ermee aan moest. Ze konden namelijk nergens met het verhaal van klager terecht.

2.2. Als gevolg van het gebeurde lijdt klager (nog steeds) aan nachtmeries hieover. Klager schaamt zich, voelt zich besmeurd en heeft last van huiltuilen. Voorts ervaart klager op seksueel gebied klachten, die naar zijn zeggen verband houden met het gebeurde.

2.3. Klager wenst erkenning van aangeklaagde van wat deze hem heeft aangedaan. Ter zitting heeft de mr. De Bont aanvullend verzocht dat aangeklaagde zal worden berispt of vermaand door de bisschop van 's-Hertogenbosch.

3. Het verweer

Mr. Wagemakers heeft in zijn verweerschrift allereerst aangegeven dat aangeklaagde lijdt aan de ziekte van Parkinson en dat het moeilijk is met hem te communiceren: aangeklaagde kan niet meer schrijven, kan zijn gedachten moeilijk onder woorden brengen en weet zich van vroeger ook veel niet meer te herinneren. Het navolgende is dan ook hetgeen mr. Wagemakers van aangeklaagde meent te hebben begrepen. Mr. Wagemakers heeft in zijn reactie gesteld dat aangeklaagde geen enkele herinnering heeft aan de gebeurtenis zoals door klager geschetst. Ter zitting heeft aangeklaagde herhaald dat hij zich de door klager gestelde feiten niet kan herinneren, met dien verstande dat hij niet uitsluit dat de door klager gestelde feiten hebben plaatsgevonden. Om die reden heeft aangeklaagde zijn excuses aan klager aangeboden. Een dergelijk ongepast gedrag binnen de uitoefening van een kerkelijke functie jegens een persoon die zo weinig weerbaar was, is niet toelaatbaar, aldus aangeklaagde. Voorts heeft aangeklaagde ter zitting aangegeven, zakelijk, dat het verweerschrift berust op wat hij mr. Wagemakers heeft verteld.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfenveertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Gelet op het klaagschrift en de aanvulling die klager hierop ter zitting heeft gegeven, alsook op het feit dat aangeklaagde de feiten niet categorisch heeft

ontkend, is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat aangeklaagde zich tegen de wil van klager – die herstellende was van een zwaar ongeval - op hem heeft geworpen, tegen klager aan heeft gereden en daarbij is klaargekomen. De Klachtencommissie neemt bij een en ander nog in aanmerking dat de klacht wordt ondersteund door die van een andere klager, bij de Klachtencommissie bekend onder nummer 2010T167 volgens welke aangeklaagde in 1978, eveneens tijdens een kamp te [plaats], zich aan soortgelijk seksueel misbruik heeft schuldig gemaakt.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde hoogst kwalijk is geweest. Alhoewel klager ten tijde van de aanvang van het misbruik 22 jaar oud was, verkeerde hij in een afhankelijke situatie, gelet op de positie die de Rooms-Katholieke Kerk in die tijd in de samenleving genoot. Dit wordt ook bevestigd door het klaagschrift, waarin staat dat de Kerk in hoog aanzien bij de vader van klager stond. In dit verband acht de Klachtencommissie het voorts van belang dat klager herstellende was van een zwaar ongeval en lichamelijk niet fit en sterk was, met als gevolg dat hij niet goed weerbaar was.

4.5. De Klachtencommissie zal zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Aangeklaagde heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting het leed te erkennen en spijt te betuigen. Voorts acht de Klachtencommissie het van belang, dat klager, mocht hij daaraan behoefte hebben, de mogelijkheid wordt geboden een persoonlijk gesprek met de bisschop te voeren. Ten slotte zal de Klachtencommissie de bisschop adviseren aangeklaagde te waarschuwen, te vermanen of te berispen als bedoeld in artikel 17.1 aanhef en onder a van de Procedure.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de bisschop van 's-Hertogenbosch de klacht gegrond te verklaren, klager desgewenst een persoonlijk gesprek aan te bieden en aangeklaagde te waarschuwen, te vermanen of te berispen.

Dit advies is vastgesteld op 13 april 2012 door mr. R.J.M. Smit, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de bisschop van 's-Hertogenbosch en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de bisschop.